

Etički i poslovni kodeks

Uvod

1. Etika, zakonska usaglašenost i lična odgovornost
2. Nelojalna konkurencija i antikorupcijska politika
3. Poslovna tajna, insajderske informacije i insajdersko trgovanje
4. Diskriminacija, uznemiravanje i mobing
5. Sukob interesa
6. Politički i društveni angažman
7. Svojina kompanije
8. Primena kodeksa, savetovanje, neregularnosti i obaveštavanje

Meter&Control je nastao na temeljima koje čine stručna i poslovna izuzetnost, duh saradnje i kolegijalnosti, poštenja i poštovanja, kao i težnje ka vrhunskom kvalitetu. Ove poslovne odlike smo sjedinili sa vrlinama ljudi našeg podneblja, kao što su otvorenost, tolerancija, multikulturalizam i predusretljivost. Pored toga, poslovanje i poslovne odnose uređuju zakoni Republike Srbije, zakoni zemalja u kojima poslujemo ili imamo kontakte, kao i sertifikovani standardi upravljanja koje primenjujemo. Sve ove kategorije zajedno čine našu korporativnu kulturu i poslovnu etiku.

Dokument koji je pred vama usvojen je sa ciljem da vam pomogne da se upoznate sa važećim pravilima i standardima poslovnog ponašanja koji se odnose na našu kompaniju i svakoga od vas pojedinačno, ali i da zajedno očuvamo našu autentičnu poslovnu kulturu i podignemo je na još viši nivo, da bismo kao kolektiv ostvarili maksimalni potencijal.

Kao kompanija, posvećeni smo najvišim etičkim vrednostima u odnosima sa partnerima, zaposlenima, vlasnicima i celokupnom javnošću. Svi zaposleni u kompaniji Meter&Control su dužni da se pridržavaju pravila Etičkog i poslovnog kodeksa. Ukoliko se nađete u situaciji koja ovde nije opisana ili imate bilo kakva pitanja ili nedoumice, konsultujte se o tome sa Vladanom Lapčevićem, generalnim direktorom.

Vaša lična odgovornost je da poštujete ovaj kodeks, kao i da nas obavestite o svakoj sumnji u njegovo kršenje, od strane Vas ili drugih.

Za sprovođenje Etičkog i poslovnog kodeksa, kao i za sva vaša pitanja, nedoumice i konsultacije o pravilima koja su sadržana u njemu, zadužen je Vladan Lapčević, direktor, kome se možete obratiti mejlom, telefonom ili zatražiti sastanak:

+381 65 222 63 20
vladan.lapcevic@meterandcontrol.com

1. Etika, zakonska usaglašenost i lična odgovornost

1. Etika, zakonska usaglašenost i lična odgovornost

2. Nelojalna konkurencija i antikorupcijska politika

3. Poslovna tajna, insajderske informacije i insajdersko trgovanje

4. Diskriminacija, uznemiravanje i mobing

5. Sukob interesa

6. Politički i društveni angažman

7. Svojina kompanije

8. Primena kodeksa, savetovanje, neregularnosti i obaveštavanje

Kao kompanija koja posluje u Srbiji ali i u inostranstvu, strogo se pridržavamo svih zakona, regulativa i običaja u zemljama u kojima imamo poslovnu saradnju ili kontakte.

Od Vas očekujemo da svoje poslovne aktivnosti izvodite u skladu sa važećim zakonima u Srbiji i u zemljama domaćinima, kao i da unapred potražite savet ako sumnjate da bi nešto moglo biti nezakonito, neetično ili bi predstavljalo kršenje ovog kodeksa.

Vaše lične odgovornosti

- poštovanje Etičkog kodeksa i drugih pravila u kompaniji, kao i zakona, regulativa i običaja, kako u Srbiji tako i u inostranstvu
- informisanost o zakonima, ovlašćenjima, odgovornostima, regulativama i pravilima u vezi sa Vašim radnim mestom i poslom koji obavljate
- poštenje, korektnost i izbegavanje neprikladnih i nezakonitih postupaka
- kolegijalnost i otvoren pristup prema saradnicima, kupcima, dobavljačima i javnosti
- uzdržavanje od pretećeg, nasilnog i diskriminišućeg rečnika, stava i ponašanja
- nulta tolerancija na prihvatanje ili nuđenje mita u vidu gotovine, novčanih uplata, skupih poklona ili na bilo koji drugi način
- navođenje tačnih i istinitih podataka i tvrdnji u dokumentima i komunikaciji
- traženje saveta stručnog ili nadređenog lica u slučaju nedoumice, postojanja ili sumnje u kršenje zakona, ovog kodeksa i drugih pravila kompanije, kao i obaveštavanje neposredno nadređenog o uočenim nepravilnostima
- obaveštavanje neposrednog nadređenog o stvarnoj ili pretpostavljenoj nepravilnosti u računovodstvu, reviziji ili izveštavanju
- puna saradnja u internoj ili zvaničnoj istrazi o pomenutim i drugim neregularnostima čiji ste bili svedok

2. Nelojalna konkurencija i antikorupcijska politika

1. Etika, zakonska usaglašenost i lična odgovornost

2. Nelojalna konkurencija i antikorupcijska politika

3. Poslovna tajna, insajderske informacije i insajdersko trgovanje

4. Diskriminacija, uznemiravanje i mobing

5. Sukob interesa

6. Politički i društveni angažman

7. Svojina kompanije

8. Primena kodeksa, savetovanje, neregularnosti i obaveštavanje

Meter&Control se pridržava pravila fer tržišne utakmice, kao i svih zakona i regulativa koji regulišu ova pitanja u Srbiji i u zemljama u kojima posluje ili ima kontakte. Meter&Control ne podržava nuđenje ili primanje mita, korupciju, nepoštene poslovne prakse i nelojalnu konkurenciju.

Nelojalna konkurencija

Zakoni i pravila o nelojalnoj konkurenciji zabranjuju zvanično i nezvanično dogovaranje između konkurenata na tržištu o zajedničkoj politici cena ili poslovanja uopšte. To uključuje:

- podelu tržišta, teritorija ili kupaca
- odbijanje saradnje sa trećim licima
- regulisanje ili dogovaranje cena
- uticanje na potražnju putem namernog ograničavanja ponude

Ovakvi dogovori ne moraju biti formalni ili pisani, već mogu biti i neformalni. Usmeni dogovor je takođe kršenje pravila i zakona o nelojalnoj konkurenciji jer stvara očekivanja da će obe strane primeniti nedozvoljene poslovne prakse.

Vaša komunikacija i odluke mogu dovesti do privida ili sumnje u postojanje nelojalne konkurencije. Zbog toga nije dozvoljeno da sa konkurencijom razgovarate o poverljivim poslovnim informacijama kao što su cene, proizvodne cene, proizvodni kapaciteti i slično. Ukoliko doznate da postoji dogovor koji ograničava ili bi mogao da ograniči slobodnu trgovinu, odmah obavestite o tome neposrednog nadređenog ili menadžment kompanije.

Politika protiv mita i korupcije

U kontaktima sa predstavnicima javnih i državnih organizacija, kao i privatnih kompanija, ne smete obećavati ili nuditi gotovinu, uplate, provizije, nagrade, poklone niti druge vidove vrednosti, neposredno ili preko trećih lica, sa ciljem da ostvarite nepoštenu poslovnu korist uticanjem na odluke i aktivnosti pojedinaca.

Pored toga, nije dozvoljeno preduzimati nikakvu radnju koja bi mogla stvoriti opravdanu sumnju da predstavnik javne ili državne kompanije ostvaruje ličnu korist od poslovanja sa našom kompanijom.

Ova pravila se odnose kako na zaposlene u Meter&Control-u, tako i na članove vaših porodica.

Pokloni i protivusluge

Poslovni pokloni su sastavni deo poslovne kulture i odnosa i predstavljaju izraz pažnje, zahvalnosti ili podsećanja na poslovnu saradnju ili perspektivu saradnje.

Poklone u vidu predmeta, usluga ili vaučera ne možete davati niti primiti u sledećim slučajevima:

- ukoliko imaju vrednost veću od simbolične
- ukoliko nisu brendirani
- ukoliko zauzvrat očekujete ili prihvatate bilo kakvu obavezu, ličnu ili u ime kompanije, o kojoj menadžment nije unapred obavešten i sa njom saglasan
- ukoliko davanje ili primanje poklona krše bilo kakav relevantan zakon, pravilo ili običaj

Imajte na umu da u nekim zemljama zakoni dodatno ograničavaju oblast poslovnih poklona kada su u pitanju državni službenici, pa se o konkretnom slučaju dodatno konsultujte sa menadžmentom kompanije.

3. Poslovna tajna, insajderske informacije i insajdersko trgovanje

1. Etika, zakonska usaglašenost i lična odgovornost

2. Nelojalna konkurencija i antikorupcijska politika

3. Poslovna tajna, insajderske informacije i insajdersko trgovanje

4. Diskriminacija, uznemiravanje i mobing

5. Sukob interesa

6. Politički i društveni angažman

7. Svojina kompanije

8. Primena kodeksa, savetovanje, neregularnosti i obaveštavanje

U toku rada i u skladu sa opisom vašeg radnog mesta, možete biti upoznati sa informacijama u vezi sa Meter&Control-om ili drugim kompanijama od kojih su neke poverljive I predstavljaju poslovnu tajnu. U tu vrstu informacija spadaju svi podaci koji nisu objavljeni preko zvaničnih kanala kompanije, a koji bi mogli da utiču na poslovanje Meter&Control-a ili na odluke trećih lica u vezi sa poslovanjem sa našom kompanijom.

Informacije od posebne važnosti koje su poslovna tajna

- Transakcije koje uključuju akviziciju ili spajanje sa drugom kompanijom, prodaju dela poslovanja, dogovori I ugovori o kupovini, prodaji, transferu tehnologije, tehničkoj saradnji ili podizvođenju
- cene, uslovi i dužničko-poverilački odnosi prema dobavljačima, podizvođačima i kupcima
- finansijski podaci o kompaniji koji nisu javno dostupni, uključujući finansijsko stanje, potraživanja i dugovanja, iznose, procenete, planove, potraživanja i dugovanja
- podaci i detalji o novim proizvodima, tehnologijama, sertifikacijama i kvalifikacijama, kao i statusi proizvoda i procesa
- situacije u proizvodnji, uključujući kašnjenja, greške i opozive
- informacije o pravnim poslovima, radnjama i postupcima i njihovi ishodi
- informacije o bitnim promenama u vlasničkoj i upravljačkoj strukturi kompanije

Ukoliko dođete u posed ovakvih informacija, Vaša je odgovornost da ih čuvate i ne saopštavate dalje, bilo u pisanoj ili usmenoj formi, kako interno tako i trećim licima izvan kompanije.

Insajderske informacije i trgovanje

Odavanje poslovne tajne konkurenciji ili trećoj strani, besplatno ili uz materijalnu ili nematerijalnu naknadu ili protivuslugu, naziva se trgovanje insajderskim informacijama ili "tipovanje" i predstavlja grubo kršenje etičnog poslovanja i krivično delo.

Još teži etički prestup i krivično delo je insajdersko trgovanje koje se sastoji u odavanju poslovnih tajni investitoru ili potencijalnom investitoru u kupovini ili prodaji vlasništva ili udela u vlasništvu kompanije, u čemu je ostvario prednost ili korist zahvaljujući ovim informacijama.

4. Diskriminacija, uznemiravanje i mobing

1. Etika, zakonska usaglašenost i lična odgovornost

2. Neoljalna konkurencija i antikorupcijska politika

3. Poslovna tajna, Insaiderne informacije i Insaider-sko trgovanje

4. Diskriminacija, uznemiravanje i mobing

5. Sukob interesa

6. Politički i društveni angažman

7. Svojina kompanije

8. Primena kodeksa, savetovanje, neregularnosti i obaveštavanje

Meter&Control je poslodavac koji nudi jednake šanse. Politika ljudskih resursa, koja obuhvata zapošljavanje, unapređivanje, nagrađivanje i sankcije, upravlja se isključivo kriterijumima zasluga, rezultata i zalaganja, vodeći računa o principima i okvirima jednakosti, ravnopravnosti i jednake zastupljenosti koje propisuje zakon.

Ravnopravnost i zabrana diskriminacije

Meter&Control ne odobrava i ne primenjuje diskriminaciju po osnovu pola, starosti, ličnog opredeljenja, nacionalnosti, porekla, verskih uverenja, fizičkih odlika, bračnog statusa ili bilo kog drugog ličnog svojstva koje štite pozitivni zakonski propisi, opšta kultura i pristojnost. U skladu s time, od vas očekujemo da u vašim odnosima i aktivnostima na radnom mestu, sa poslovnim partnerima i u javnosti, primenjujete iste principe ravnopravnosti.

Uznemiravanje

Meter&Control predstavlja bezbedno i prijateljsko lično okruženje za sve zaposlene i goste, koje podstiče duh saradnje, inkluziju i pristojnu komunikaciju.

Ne podržavamo i ne dozvoljavamo nijedan oblik niti stepen verbalnog ili fizičkog uznemiravanja po bilo kom osnovu, koje je usmereno na pojedinca ili grupu, u šta spadaju:

- uvrede, uvredljive šale, slike, pogrđni nazivi, ismevanje, pretnje ili zloupotrebe po bilo kom osnovu koji je lična odlika pojedinca ili grupe
- polno uznemiravanje u govornom ili pisanom obliku, aluzije, rečnik, ucene, iskorišćavanje ili fizički kontakt
- napad, neželjeni fizički kontakt, preprečavanje kretanja ili ometanje u poslu

Mobing

Mobing ili zlostavljanje na radnom mestu je posebna vrsta uznemiravanja koja se sastoji u eksploataciji nadređenog položaja u odnosu na pojedinca ili grupu zaposlenih, u vidu psihičkog ponižavanja sa ciljem ugrožavanja ugleda, časti, ljudskog dostojanstva i integriteta. Mobing i vidove ponašanja koji spadaju u ovu vrstu uznemiravanja jasno reguliše i sankcioniše zakon.

U Meter&Control-u postoji nulta tolerancija na mobing. Ukoliko ste izloženi ovoj vrsti uznemiravanja ili smatrate da se on sprovodi nad Vama, odmah ga prijavite generalnom direktoru.

5. Sukob interesa

1. Etika, zakonska usaglašenost i lična odgovornost

2. Neoljalna konkurencija i antikorupcijska politika

3. Poslovna tajna, Insajderske informacije i Insajdersko trgovanje

4. Diskriminacija, uznemiravanje i mobing

5. Sukob interesa

6. Politički i društveni angažman

7. Svojina kompanije

8. Primena kodeksa, savetovanje, neregularnosti i obaveštavanje

Meter&Control poštuje pravo zaposlenih na privatnost i lične aktivnosti u slobodno vreme. U nekim slučajevima, može se dogoditi da vaše privatne aktivnosti ili interesi budu u sukobu s interesima kompanije. Time mogu biti obuhvaćeni vaši lični, društveni i finansijski interesi, a postojanje ovakvih sukoba može dovesti do narušavanja reputacije kompanije ili Vas lično.

Situacije u kojima može doći do sukoba interesa

- član vaše najuže porodice je zaposlen u Meter&Control-u, pri čemu može doći do razmene poverljivih informacija ili drugih povreda radne discipline i drugih pravila
- vi ili član najuže porodice imate saradnju sa kompanijom koja je konkurent Meter&Control-u ili ostvarujete prihod od nje
- član Vaše najuže porodice ima saradnju ili ostvaruje prihod u kompaniji koja je poslovni partner - kupac, dobavljač, podizvođač - Meter&Control-a a čiji se interesi kose sa interesima Meter&Control-a
- poslovne ili lične aktivnosti izvan radnog mesta, uključujući i politički i građanski aktivizam, koje bi predstavljale konkurentski odnos prema Meter&Control-u ili koje bi Vas sprečavale da posvetite dovoljno vremena i ličnih resursa ispunjavanju Vaših dužnosti u kompaniji

Ukoliko sumnjate na postojanje sukoba interesa ili smatrate da ste već u takvoj situaciji, obratite se Vašem neposrednom nadređenom ili menadžmentu kompanije. Zajedno ćemo analizirati situaciju, utvrditi eventualno postojanje sukoba interesa i dogovoriti se o najboljem načinu da se takav sukob otkloni.

6. Politički i društveni angažman

1. Etika, zakonska usaglašenost i lična odgovornost

2. Neoljalna konkurencija i antikorupcijska politika

3. Poslovna tajna, Insajderske informacije i Insajdersko trgovanje

4. Diskriminacija, uznemiravanje i mobing

5. Sukob interesa

6. Politički i društveni angažman

7. Svojina kompanije

8. Primena kodeksa, savetovanje, neregularnosti i obaveštavanje

Meter&Control poštuje pravo svakog zaposlenog da učestvuje u političkom i društvenom životu. Vidovi učešća obuhvataju korišćenje glasačkog prava, politički ili građanski aktivizam, članstvo u političkim strankama, doniranje političkim strankama, kao i kandidovanje na izborima i učešće u organima vlasti na svim nivoima.

Ograničenja u cilju zaštite ovih prava, kao i interesa kompanije i prava drugih u kolektivu

- U političkim nastupima nije dozvoljeno istupati u ime kompanije Meter&Control, koristiti naziv kompanije u ličnim podacima i predstavljanju, prikazivati lične donacije kao donacije kompanije, niti dovesti kompaniju na drugi način u vezu sa ličnim političkim angažmanom i ciljevima
- nije dozvoljeno vršiti politički aktivizam ili propagandu u kompaniji, na radnom mestu, prema članovima kolektiva niti u radno vreme
- nije dozvoljeno koristiti zvanične kanale komunikacije kompanije, podatke i kontakte zaposlenih, materijalnu i nematerijalnu svojinu kompanije niti poslovne informacije do kojih ste došli na radnom mestu za svrhu propagande

U skladu s time, ne zabranjujemo diskusije na temu politike na radnom mestu i u radno vreme ali preporučujemo da se one izbegavaju.

Ukoliko je sadržaj i cilj Vašeg ličnog aktivizma humani ili ekološki, možete se obratiti menadžentu kompanije sa zahtevom za institucionalnu podršku. Menadžment će uraditi procenu usklađenosti Vašeg aktivizma sa orijentacijom kompanije i pružiti Vam adekvatnu podršku ili odgovor.

7. Svojina kompanije

1. Etika, zakonska usaglašenost i lična odgovornost

2. Neolajna konkurencija i antikorupcijska politika

3. Poslovna tajna, Insajderske informacije i Insajdersko trgovanje

4. Diskriminacija, uznemiravanje i mobing

5. Sukob interesa

6. Politički i društveni angažman

7. Svojina kompanije

8. Primena kodeksa, savetovanje, neregularnosti i obaveštavanje

Tokom vašeg rada u Meter&Control, od vas se očekuje da aktivno doprinosite legitimnim i deklarisanim interesima kompanije. Sa druge strane, nije dozvoljeno da koristite materijalnu i nematerijalnu svojinu kompanije, uključujući poverljive informacije, radi lične koristi. Takođe, nije dozvoljeno da iskoristite za ličnu korist bilo kakvu poslovnu priliku za koju ste saznali preko Meter&Control-a.

Pravilna upotreba i čuvanje svojine kompanije

- poslovni prostor i njegova okolina, vozila, kancelarijska oprema i drugi predmeti u vlasništvu kompanije
- bezbedno i racionalno korišćenje informatičke mreže i uređaja, interneta, telefonskih i mobilnih veza i uređaja, govorne pošte, softvera i drugih uređaja i medija
- alat, uređaji, mašine i oprema
- poverljive informacije i podatke o poslovanju, uključujući i podatke u elektronskom formatu
- podaci o zaposlenima
- zaštićena i nezaštićena intelektualna svojina
- vreme, znanje, veštine i drugi resursi zaposlenih u kolektivu

Sve navedene kategorije ostaju svojina kompanije Meter&Control i u slučaju prekida radnog odnosa, a zabrana njihovog korišćenja ostaje na snazi neograničeno.

8. Primena kodeksa, savetovanje, neregularnosti i obaveštavanje

U skladu sa poslovnom kulturom kompanije, pozivamo vas na direktnu i otvorenu komunikaciju u vezi sa pravilima i poštovanjem Kodeksa. Garantujemo vam potpunu poverljivost, anonimnost i zaštitu od posledica za svako obaveštenje o kršenju Kodeksa ili sumnji u njegovo kršenje koje je dostavljeno u dobroj nameri.

Obaveštavanje

Radi poverljivosti i zaštite anonimnosti, obaveštenje se može saopštiti usmeno. Vaš prvi kontakt kome treba da se obratite je neposredni pretpostavljeni. Ukoliko nije prisutan ili jednostavno nemate poverenja, zatražite sastanak kod direktora kompanije.

Za sprovođenje Etičkog i poslovnog kodeksa, kao i za sva vaša pitanja, nedoumice i konsultacije o pravilima koja su sadržana u njemu, zadužen je Vladan Lapčević, direktor, kome se možete obratiti mejlom, telefonom ili zatražiti sastanak:

+381 65 222 63 20
vladan.lapcevic@meterandcontrol.com

Politika "nula posledica"

Nećete snositi nikakve direktne niti naknadne posledice ako:

- odbijete da učinite nešto što neposredno krši zakon, Etički kodeks ili druga pravila kompanije, čak i ako je to zahtev vašeg nadređenog
- unapred potražite savet nadređenog o radnji koju želite da preduzmete a u čiju regularnost niste sigurni
- u dobroj nameri prijavite sumnju u kršenje pravila ovog Kodeksa ili drugih dokumenata kompanije, čak i ako se ispostavi da je sumnja bila neosnovana
- svedočite i saradujete u internoj ili zvaničnoj istrazi prijavljene neregularnosti

Poverljivost i anonimnost

Ukoliko se obratite menadžmentu sa sumnjom na kršenje pravila sadržanih u ovom kodeksu, Vaša prijava će biti tretirana kao anonimna i poverljiva, a Vaš identitet nikada neće biti otkriven pojedincu ili grupi na čije ste postupanje ukazali.